

N:o 3.

Af Friherre **Klinckowström**: *Angående betryggandet af den för den nydanade indelta armén utgående kostnad samt rörande afskrifning af grundskatter och indelningsverk.*

Sedan jag i en föregående motion framställt så väl skälen, hvarföre jag anser det förslag till omdaning af landtförsvaret, hvilket 1882 års komité framställt, vara oantagligt, som ock de grunder, hvarpå mig synes en omdaning af vårt försvar bör stödjas, återstå likväl tre viktiga frågor, hvilka torde fordra att särskildt behandlas, om de skola kunna motse en lycklig lösning. Dessa frågor röra nemligen:

a) en orubblig ersättning för de med den ombildade indelta armén förenade kostnader;

b) huru, på de i den föregående motionen framställda hufvudgrunder, en ny härordning skall uppföras och en kommande Riksdag delgifvas, i hvad en dylik organisation kan erfordra Riksdagens godkännande beslut; och

c) rörande de på jorden tryckande grundskatternas och indelningsverkets afskrifning.

Regeringsformens § 80 tillförsäkrar indelningsverket eller, om annan grund lägges för ordnandet af krigsmakten till lands och sjös, den lag, deri sådan grund bestämmes, *det* skydd, att ej ändring i sådan lag göres, utan af Konungen och Riksdagen samfäldt. När indelningsverkets börda aflyftes från rust- och rothållares hemman, så är billigt och rättvist att kostnaden för denna börda, öfvertagen af statsverket, tillförsäkras mera orubblighet än vanliga statsutgifter, i det alla de omkostnader, statsverket får vidkännas för ryttarens, knektens och båtsmannens anskaffning, underhåll, beklädnad, utredning, beväring, lön, hemkall m. m., bostad med dess bebyggande, underhåll, brukning samt för befälets, mindre och ringare stabens, handtverkarens och musikens lön, underhåll, beklädnad, boställsverket med mera dylikt — skola af statsmakterna bestämmas och godtgöras genom en lag, som torde böra föreskrifva:

antingen att samtliga dessa utgifter en gång för alla bestämmas till sitt dåvarande penningvärde och detta förvandlas, efter medelvärdet å 10 års markegång, i de förnämsta räntepersedlar, såsom ständig värde-mätare;

eller ock att alla de ifrågavarande utgifterna, särskildt bokförda, af Riksdagens revisorer årligen pröfvade och af Riksdagen godkända, betalas statsverket från ett för detta ändamål bestämdt *förslagsanslag*.

Genom en dylik lagbestämmelse betryggas detta *nya* indelningsverk samt gifves nödig fasthet och bestånd.

Hvad åter beträffar frågan huru, på de i min föregående motion ifrågasatta hufvudgrunderna, en ny härordning skall uppföras och en kommande Riksdag delgifvas, i hvad denna organisation kan erfordra Riksdagens godkännande och beslut, hemställes vördsamt

att, såvida Riksdagen kan blifva ense om de nödiga *hufvudgrunderna*, dessa måtte Kongl. Maj:t i underdånighet delgifvas med anhållan det Kongl. Maj:t täcktes tillkännagifva sin nådiga mening derom; och om Högst-densamme ville desamma bifalla, att Kongl. Maj:t då täcktes på denna grund låta uppgöra den nya härordningen och, så fort ske kunde, en kommande Riksdag meddela, till det afgörande som på Riksdagen ankomma kan. Och som de stora kostnader och uppoffringar den jordegande och jordbrukande menigheten *mera* än andra samhällsklasser härför nödgas vidkännas, vida öfverstiga befrielsen från indelningsverkets börda, och dessutom befrielsen från *rustningsbesväret* är en befrielse från grundskatter för stomhemmanen — så förmodar jag att de ofvannämnda indelta hemmans- och öfrige jordegare våga förvänta, i sammanhang med förslaget till en ny härordning, såsom en följd deraf, en nådig proposition rörande aflyftandet af grundskatterna från den deraf så hårdt tryckta jorden; en proposition, som klart och tydligt framställer: *att* det skall ske, *huru* dervid skall tillgå och *inom hvilken tid* denna afskrifning skall vara verkställd, samt slutligen *huru medlen* dertill skola anskaffas.

På grund häraf föreslås slutligen:

att alla de omkostnader staten får vidkännas för öfvertagande af hittills rust- och rotehållare åliggande skyldigheter, jemte de ersättningar därför statsverket dem tid efter annan lemnat, äfvensom kostnaden för hela boställsverket och truppens inqvartering m. m. med hvad *mera* till indelta arméns aflöning hörer, *garanteras genom en lag*;

att nödiga penningar för samtliga dessa omkostnader — *antingen* en gång för alla uträknade i vissa de förnämsta räntepersedlar efter 10 års medelmarkgång, för att det sålunda erforderliga beloppet, bestämdt genom en värdemätare af mindre fluktuerande beskaffenhet än penningar, städse blir tillräckligt för dermed afsedda behof; *eller ock* bestämda enligt årligen afslutade, af revisorer granskade och af Riksdagen godkända räkenskaper — ställas till regeringens disposition förskottsvis, genom ett därför särskildt anordnadt *förslagsanslag*;

att militie-jordeböcker upprättas öfver det nya indelningsverket, så väl bostadsboställen som ock torp och mötesplatser;

att de hufvudgrunder för ny härordning, som nu af Riksdagen beslutas, i underdånig skrifvelse Kongl. Maj:ts nådiga pröfning och beslut underställas, med underdånig begäran att Kongl. Maj:t ville detta sitt beslut Riksdagen meddela; och att, sedan dessa hufvudgrunder sålunda blifvit af båda statsmakterna gillade och godkända, Kongl. Maj:t täcktes, så fort ske kan, låta utarbета förslag till ny härordning och detta förslag en kommande Riksdag meddela, till det afgörande, som på denna ankomma kan;

att på samma gång och i sammanhang med nyssnämnda härordningsförslag Kongl. Maj:t äfven täcktes framställa till Riksdagen *förslag till afskrifning af grundskatterna*, i hvad ordning och inom hvilken tid detta bör ske, samt huru medlen dertill skola anskaffas.

Om remiss af denna min motion till vederbörligt Utskott får jag vördsamt anhålla.

Stockholm den 18 Januari 1883.

R. Klinckowström.